

Opowieść i słowo mówione w pracy nauczyciela małych dzieci

Opracowała: Małgorzata Swędrowska, trener, nauczyciel, moderator, szkoli nauczycieli i studentów kierunków pedagogicznych, prowadzi warsztaty literackie dla dzieci oraz baśniowe spotkania z książką w przedszkolach i szkołach

Stosowanie w codziennej pracy z małym dzieckiem bezpośrednio wypowiedzianych słów wydaje się oczywistością. Nauczyciel nieustannie formułuje prośby, polecenia, zadania, wygłasza pochwały, przypomina, zachęca, zwraca uwagę, okazuje dumę czy zadowolenie itd. Ale kiedy zawęzi się te działania do gawędzenia, snucia opowieści, bajania i opowiadania legend, to niejeden dorosły może zadać pytanie, czy odbiorcami takiego słowa mogą być małe dzieci w przedszkolach. Warto włączyć w plan pracy miesięcznej aktywności polegające na przekazywaniu dzieciom emocji, wrażeń i doświadczeń w kontakcie z opowiadaczem – osobą, która nie tylko ustami, ale i rękami, oczami i niemal wszystkimi częściami ciała przekazuje historie, mające często wielowiekową tradycję, pochodzące z przekazów ludowych, głęboko osadzone w tożsamości każdego narodu.

Stara legenda Wschodu podaje, że każdy człowiek zostaje przy urodzeniu obdarowany iskrą ognia, którą musi przyjąć i przenieść na drugi brzeg swojego życia. I choćby nadeszły burze i ogromne powodzie, ta otrzymana iskra nie może zagasnąć. W tym też wyraża się powołanie człowieka – by przenieść ogień i przekazać go nadchodzącym pokoleniom. Ogniem tym są wartości ludzkiego życia, stanowiące o jego godności i kulturze (J. Homplewicz, *Etyka pedagogiczna*, Warszawa 1996, s. 45). W Polsce nie ma zbyt wielu informacji na temat sztuki opowiadania, choć z roku na rok obserwuje się widoczny wzrost zainteresowania tą tematyką. Tym bardziej warto wpieść w codzienną pracę z dziećmi elementy tej autonomicznej dziedziny, którą propaguje Małgorzata Litwinowicz, doktor nauk humanistycznych, literaturoznawczyni i opowiadaczka, pracownik Instytutu Kultury Polskiej na Uniwersytecie Warszawskim i współzałożycielka Stowarzyszenia Grupa Studnia O., zajmującego się praktykowaniem i rozwijaniem sztuki opowiadania. Ilu opowiadaczy, tyle historii i motywów wyboru takiego przekazu między innymi. Jednakże, niezależnie od tego, czy opowiadaczem jest rodzic czy nauczyciel, najważniejszym miejscem opowiadania są przedszkole czy biblioteki, a nawiądnętniejszym odbiorcą małe dziecko. W krajach Europy Zachodniej, np. we Francji czy w Hiszpanii, praktykuje się łączenie widowisk narracyjnych i warsztatów opowiadania z czytaniem książek i dobrych tekstów literackich. Każdy wiek jest odpowiedni na to, by stać się odbiorcą opowieści. Z drugiej zaś strony każdy dorosły może zostać opowiadaczem. W czym tkwi fenomen opowiadania?

Autorka tego artykułu doświadczyła, jak słowo opowiadane działa na dzieci, młodzież i przypadkowych dorosłych, podczas realizowania projektu „Opowiadacze Świata” przygotowanego przez Stowarzyszenie „Jeden Świat” oraz pracownię SztukaPuka przy współpracy Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego (więcej informacji na stronie www.opowiadaczeswiata.org). Wystarczy mieć siebie i historię, która wypływa z serca. To jedyne niezbędne warunki, jakie nauczyciel musi spełnić, by móc opowiadać. Dlaczego tak godne polecenia jest opowiadanie najmłodszym dzieciom? Dzieci w wieku przedszkolnym odbierają świat wszystkimi zmysłami i uczą się poprzez emocjonalne zaangażowanie. A w czasie snucia historii czy opowiadania bajki przekaz emocji i wartości jest bardzo czytelny.

Jak wyglądają w praktyce takie zajęcia?

**Aby czytać dalej, potrzebujesz pełnego dostępu.
Przeglądaj wszystkie materiały w ramach abonamentu lub prenumeraty.**

Korzyści:

- nielimitowany dostęp do treści,
- aktualizacje materiałów w niezbędnikach, nawet do 2 razy w tygodniu,
- e-czasopisma w nowej, wygodnej formie,
- dodatkowe materiały i wzory dokumentów do pobrania,
- dostęp do porad cenionych ekspertów i praktyków,
- zniżki na kolejne produkty, szkolenia i webinary

i znacznie więcej...

**Zamów na: www.oficynamm.pl
lub skontaktuj się z nami: 800 702 902, bok@oficynamm.pl**